

ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds spurgte mig, hvad jeg agter at gøre, dersom dette Lovforslag ikke maatte føre til en Lov, er det jo ikke vanskeligt at svare derpaa. Hvis dette Forslag ikke gennemføres, vil ventelig Rigsdagssamlingen være til Ende, og saa vil der ikke for mig være andet at gøre end at forvalte videre paa Grundlag af den bestaaende Lovgivning.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds anstillede forskellige Betragtninger i Anledning af det af mig i Gaar anførte. Jeg skal imidlertid ikke komme udførlig ind paa Detailler. Det ærede Medlem sagde, at jeg havde gjort Indvendinger mod enkelte Punkter i Lovforslaget, som om han derved mente, at jeg i det væsentligste sympatiserede med Forslaget. Jeg maa dertil sige, at det er ikke ganske korrekt. Jeg fremdrog ganske vist kun 2 Punkter, men navnlig det første indeholdt egentlig hele Forslagets Hovedprincip, at jeg gjorde Indvendinger, og jeg gjorde det under Henvisning til den praktiske Erfaring, man havde gjort andre Steder, og som jeg mente maatte indeholde for os en naturlig Advarsel mod at gaa den samme Vej. Det ærede Medlem gjorde forskellige Betragtninger med Hensyn til Ordningen af Censuren. Jeg er en absolut Modstander af den Ordning, det ærede Medlem opstiller; selv om Lovforslaget ellers blev nok saa fortræffeligt, kunde jeg ikke gaa med til den. Det ærede Medlem henviste til en ganske kort Kritik af mig angaaende det Omfang, som Censuren skulde have efter det fremsatte Lovforslag. Jeg fremhævede ganske vist som et enkelt Eksempel et Tilfælde, som ikke kunde falde ind under den her opstillede Censur, skønt det efter min Mening burde det, idet det for Censur burde være et Motiv til at forlange en Ændring i Teksten, uden at han imidlertid kunde sætte det igennem ved Domstolene. Jeg agter i øvrigt ikke at komme ind paa Censurens Indhold, saa længe vi ikke ere komne ud over Hovedspørgsmaalet. Censurens Indhold giver sig da nok. Jeg vil kun forvare mig mod, at man af min Tavshed over for det ærede Medlems Censurbemærkninger slutter, at jeg ikke har flere Indvendinger at gøre

end: de i Gaar anførte. Jeg kunde anføre en Mængde Eksempler, hvor Censuren faktisk vilde være udelukket, og hvor det dog maatte anses for absolut nødvendigt, at Censur burde kunne gøre Indsigelse. Jeg udtalte blot som i en Hovedsum, at hvis den foreslaaede Paragraf blev Lov, vilde faktisk al Censur bortfalde.

Jeg skal heller ikke komme ind paa Detailbetragtninger med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelser angaaende Privilegieordning kontra fri Teaternæring. Jeg skal kun gøre nogle Bemærkninger i Anledning af en almindelig Udtalelse. Det ærede Medlem sagde, at man ikke kunde drage nogen Slutning fra de særlige Forhold i Tyskland. Jeg mener heller ikke, at der paa alle Punkter kan drages en Parallel mellem Forholdene i Tyskland og Danmark, de ere en Del forskellige, men i negativ Retning kan man dog nok drage en Parallel. Tyskland er maaske fremfor noget andet Land i Europa et Teaterland. Baade det reciterende Skuespil, Operaen og de andre Kunstarter have en vid Udbredelse i Tyskland, hvor der findes en stor Mængde Theatre. Man har der forsøgt det samme som dette Forslag; nemlig at give fri Næring paa dette Omraade, men efter en halv Snes Aars Forløb fandt man, at Tilstanden blev aldeles utaalelig, hvorfor man fra 1882—96 fik ikke mindre end 3 Love, som gik ud paa at hale ind paa det, man tidligere havde gjort. Det ærede Medlem henviste til den tyske Reaktion. Jeg hører i øvrigt ikke til dem, der have særlig Forkærlighed for tyske Tilstande, jeg finder, at vore Forhold som Regel ere bedre. Men det her omtalte har intet at gøre med politisk eller anden Reaktion, det ses allerbedst af de gjorte Erfaringer. Hvem er det nemlig, der staar i Spidsen for Forsøgene paa at faa Indskrænkninger? Det er netop dem, hvis Farv ærede Medlemmer her særlig ville varetage, nemlig de dramatiske Forfattere og Skuespillerne. Blandt de 3 Associationer, der satte sig i Spidsen for Bevægelsen mod den vidt udstrakte Frihed, var de dramatiske Forfattere og navnlig Skuespillerassociationen, der tæller 5,000 Medlemmer. Jeg antager ikke, at man vil henregne Skuespillerstanden i